

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Předmět: **Zeměpis (ZEM)**
 Náplň: **Regionální geografie střední Evropy a České republiky**
 Třída: **Tercie**
 Počet hodin: 1 hodina týdně
 Pomůcky: ACTIV Board

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
Evropa na mapě světa	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří schématickou mapu Evropy • Zakresluje vybrané prvky a linie do mapky • Ověřené výsledky zpracuje do tabulky • Vlastními slovy zhodnotí polohu Evropy v rámci světa • Popíše pevninskou hranici mezi Evropou a Asií 	světadíl kontinent Eurasie	Ve skupině tvoří mapu Evropy (větší formát)	interaktivní tabule: zakreslování prvků a linií např. krajní body, hranice světadílů aj. dataprojektor: obrazová příloha k tématu
Povrch Evropy	<ul style="list-style-type: none"> • Zakresluje do slepé mapky části povrchu • Graficky znázorní n.m.v vybraných evropských vrcholů • Vytvoří tabulku významných evropských pohoří a jejich 	nížina proláklna vulkanická činnost hercynské vrásnění alpínské vrásnění čtvrtohorní zalednění	Ve dvojici řeší úkoly v pracovním listu	dataprojektor: obrazový materiál k tématu interaktivní tabule: lokalizace jednotlivých prvků evropského povrchu na satelitním snímku pracovní list

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	<p><i>nejvyšších vrcholů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Na mapě lokalizuje největší evropské nížiny a rozsáhlá pohoří 			
Přírodní oblasti Evropy	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kriticky a věcně hodnotí práci spolužáků</i> • S pomocí atlasu vlastními slovy popíše přírodní podmínky jednotlivých oblastí 		Ve skupině vypracuje dle osnovy přehled o vybrané evropské přírodní oblasti – forma PPT prezentace plakát	internet vyhledávání informací balící papír – tvorba plakátu dataprojektor: PPT prezentace jednotlivých skupin
Podnebí Evropy	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Interpretuje teplotní a srážkové poměry - přiřazuje klimadiagramy k odpovídajícím místům</i> • Vyjmenuje a stručně charakterizuje podnebné pásy Evropy 	podnebné pásy oceánský a kontinentální (pevninský) typ podnebí tlaková výše tlaková níže	Ve dvojici řeší úkoly v pracovním listu V rámci skupiny přiřadí do mapy Evropy klimadiagramy vybraných míst	pracovní list interaktivní tabule: klimadiagramy vybraných míst v Evropě mapa Evropy – grafické vymezení podnebných oblastí
Vodstvo Evropy	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Doplňuje pojmy do slepé mapky</i> • <i>Sestaví pavoukový diagram - rozdělení jezer podle původu</i> • Na mapě lokalizuje 	řeky jezerní plošiny umělé vodní cesty sněžná čára ledovce říční síť úmoří	Pracuje s internetem – vyhledávání informací Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu	pracovní list interaktivní tabule: doplňování pojmů do slepé mapy dataprojektor: diagramy režimu odtoku vody vybraných evropských

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	vybrané evropské řeky • Uvede příklady řek vhodných pro lodní dopravu	lodní doprava		řek
Obyvatelstvo Evropy – vývoj osídlení a přirozený pohyb obyvatelstva	• Na pozadí historických událostí objasní příčiny a směry osídlovacích proudů z Evropy • Na mapě lokalizuje nejhustěji zalidněné oblasti a popíše faktory ovlivňující vysokou zalidněnost Evropy • Pokusí se odhadnout příčiny nízkého přírůstu obyvatel Evropy • Uvede konkrétní příklady jazykové a náboženské různorodosti obyvatel Evropy	hustota zalidnění porodnost úmrtnost přirozený přírůstek úbytek obyvatel kojenecká úmrtnost	Ve dvojici řeší úkoly v pracovním listu	pracovní list interaktivní tabule
Obyvatelstvo Evropy – struktura obyvatelstva a migrace	• <i>Vyhodnotí informace z grafu – strom života vybraných států Evropy</i> • Uvede nejrozšířenější	stárnutí populace strom života střední délka života rasa	Ve dvojici řeší úkoly v pracovním listu	dataprojektor pracovní list

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	<p>evropské náboženství</p> <ul style="list-style-type: none"> • K vysvětlení rozdílů ve struktuře obyvatelstva používá neverbální zdroje informací (tabulky, grafy) • Jmenuje možné důvody vedoucí ke změně trvalého bydliště • Zhodnotí možnosti zapojení cizinců do pracovního procesu a společnosti v novém státě 	<p>indoevropská jazyková rodina náboženství křesťanství islám emigrace imigrace</p>		
Evropská sídla	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Do mapky zakreslí a pojmenuje vybraná evropská velkoměsta</i> • <i>Prostřednictvím grafu interpretuje míru urbanizace ve vybraných zemích</i> • Jmenuje příklady evropských měst světového významu • Popíše problémy spojené se životem ve velkých městech 	<p>aglomerace konurbace urbanizace</p>	<p>Ve skupině shromáždí informace a vytvoří plakát o vybraném evropském velkoměstě</p>	

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Přiřazuje významné architektonické památky k městům, kde se vyskytují 			
Evropského hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Na základě textu vytvoří časovou osu s daty hlavních historických událostí ve 20. století</i> • <i>Do mapky zakreslí průběh Železné opony</i> • Vysvětlí pojem Železná opona • Uvede příklady států, jež byly součástí Západního a Východního bloku • Vlastními slovy objasní pojem HDP a používá jej pro srovnání ekonomické vyspělosti zemí • Vysvětlí rozdíly mezi tržním a centrálně řízeným hospodářstvím • <i>K jednotlivým typům evropského zemědělství</i> 	<p>Železná opona tržní ekonomika centrálně řízená ekonomika RVHP HDP Západní blok Východní blok primární sektor typy zemědělského hospodaření v Evropě intenzivní zemědělství obilnice rybolov</p>	<p>Výklad: princip tržní a centrálně řízené ekonomiky Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu</p>	<p>interaktivní tabule: zakreslení linie tzv. železné opony pracovní list</p>

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	<p><i>přihadí odpovídající charakteristiku</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jmenuje faktory ovlivňující zaměření a úroveň zemědělství • Vysvětlí pojem průmyslová revoluce a její spojení s tzv. starými průmyslovými oblastmi • S pomocí mapy lokalizuje oblasti těžby energetických surovin • K vybraným odvětvím průmyslu přiřadí vedoucí státy 			
Severní Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Do slepé mapky zakresluje lokality těžby nerost.surovin a hlavní koncentrace obyvatel</i> • <i>Doplňuje tabulku – vybrané ukazatele států severní Evropy</i> • Na mapě lokalizuje makroregion severní Evropa • Uvede alespoň pět 	<p>tundra permafrost tajga Laponsko fjordy geotermální energie konstituční monarchie</p>	<p>Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu</p>	<p>dataprojektor: obrazová příloha k tématu interaktivní tabule: zakreslování vybraných pojmů pracovní list</p>

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	společných znaků těchto zemí			
Západní Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>V textu ověřuje správnost výroků</i> • Zhodnotí polohu regionu v rámci světadílu • Uvede příklady tradičních a moderních odvětví průmyslové výroby • Jmenuje společné a rozdílné znaky států Beneluxu • Doloží na příkladech vůdčí roli Velké Británie a Francie 	země Beneluxu oceánské klima průmyslová revoluce koloniální mocnosti Společenství národů (Commonwealth) monarchie poldry Eurotunnel	Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu	pracovní list prezentace PPT
Jižní Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Do slepé mapky zakreslí hlavní přírodní celky, města, řeky a státy J Evropy</i> • <i>Přičlení největší ostrovy Středomoří k odpovídajícím státům</i> • <i>Na mapě lokalizuje</i> 	zemětřasná a sopečná činnost ministáty republika fašismus cestovní ruch Vatikán	Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu	pracovní list obrazová příloha

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	region jižní Evropa <ul style="list-style-type: none"> • Zhodnotí polohu regionu v rámci světadílu • Z přírodního hlediska porovná Pyrenejský, Apeninský a Balkánský poloostrov • Vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu 			
Jihovýchodní Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dotváří mapku s pomocí vlastní legendy (nerostné zdroje, povrch, dopravní trasy)</i> • Lokalizuje region na mapě Evropy • Vysvětlí příčiny hospodářské zaostalosti regionu • Objasní příčiny a důsledky konfliktů v regionu v 90.letech 	Balkánský poloostrov Jugoslávie nacionalismus Kosovo Balkánská krize	Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu skupinová práce: Přiřazuje názvy států JV Evropy k odpovídající charakteristice	pracovní list interaktivní tabule
Východní Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ověřuje správnost tvrzení</i> 	Sovětský svaz imigrace emigrace	Ve dvojici řeší úlohy v pracovní listu Problémové vyučování	pracovní list monotematický týden

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Informace z tabulky (přehled pobaltských republik) převede do krátkého komentáře</i> • Lokalizuje region na mapě Evropy • Jmenuje společné znaky pobaltských republik • Vysvětlí příčiny současné migrace obyvatel z oblasti Ukrajiny a Běloruska 	<p>SNS Donbas Černobyl</p>	<p>rizika využívání jaderné energie</p>	
Střední Evropa	<ul style="list-style-type: none"> • <i>S pomocí atlasu vyhledá společné znaky alpských zemí</i> • <i>Ověřuje správnost tvrzení</i> • <i>Zhodnotí polohu regionu v rámci světa</i> • <i>Uvede příklady změn, ke kterým došlo v zemích bývalého východního bloku po r. 1989</i> 	<p>Balaton Dunaj Tisa bauxit pusty Karpaty Horní Slezsko Východní blok centrálně řízené hospodářství Visegrádská čtyřka</p>	<p>Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu Skupinová práce – sestaví přehled o vybrané zemi střední Evropy</p>	<p>pracovní listy</p>

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady vodních toků s dopravním významem • Zhodnotí význam Alp pro cestovní ruch 			
<p>Česká republika – poloha a postavení ČR v rámci Evropy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zhodnotí klady a zápory geografické polohy ČR</i> • <i>zemi) převede do grafu</i> • <i>S využitím dějepisného atlasu sestaví časovou přímku vývoje státního území</i> • Zhodnotí současnou geografickou polohu ČR 		<p>Ve skupině porovná mapky vývoje státního území</p>	<p>satelitní snímky ČR mapky vývoje státního území</p>
<p>Česká republika – povrch a jeho členění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Do slepé mapky zakresluje vybrané horopisné celky</i> • Na mapě lokalizuje významné horopisné celky ČR • Charakterizuje geologický vývoj 	<p>Českomoravská vysočina Karpaty Česká křídová tabule Moravské úvaly Hercynské vrásnění Alpínsko-himalajské vrásnění</p>		

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
Česká republika – podnebí	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Z klimadiagramů zjištěné rozdíly zdůvodní v krátkém komentáři</i> • Charakterizuje podnebí jednotlivých podnebných oblastí ČR • Jmenuje faktory nejvíce ovlivňující podnebí daného místa 	teplotní inverze tlaková níže tlaková výše	Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu	dataprojektor: mapa podnebných oblastí Evropy pracovní list schématická mapka vzduchových hmot ČR
Česká republika – vodstvo	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Na základě práce s atlasem doplní chybějící legendu mapy</i> • <i>S pomocí tabulky vybere a do mapy zakreslí největší české řeky</i> • Na mapě lokalizuje hlavní evropské rozvodí • Ve slepé mapě pojmenuje nejvýznamnější české řeky • Na mapě lokalizuje největší umělé vodní nádrže a rybníkářské oblasti a uvede příklady 	rybníky přehrady jezera minerální vody povodí úmoří rozvodí	Problémové vyučování – navrhne možná opatření ke zmírnění následků povodní Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu	pracovní list dataprojektor: mapka rozdělení odtoku z území ČR s vyznačením podílu plochy odvodňované jednotlivými řekami interaktivní tabule: zakreslování vybraných místopisných pojmů do slepé mapky

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	jejich hospodářského využití a vlivu na krajinu			
Česká republika – obyvatelstvo a sídla	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vyhodnotí informace z grafu – věková pyramida</i> • <i>Sestaví a formou PPT prezentace vyhodnotí anketu na téma soužití s etnickými menšinami</i> • <i>Sestaví řetězový diagram – důsledky stárnutí české populace</i> • <i>Na internetových stránkách ČSÚ vyhledá a formou krátkých komentářů doplní požadované informace</i> • <i>Argumentuje a obhájí vlastní názor – výhody a nevýhody života ve městě a na vesnici</i> • <i>Vyjmenuje zpaměti převažující národnostní menšiny na našem území</i> • <i>Na příkladu vlastní</i> 	<p>hustota zalidnění přirozený přírůstek střední délka života obyvatelstva náboženské vyznání migrace sídlo městys urbanizace suburbanizace</p>	<p>Problémové vyučování trvalý úbytek a stárnutí české populace v širších souvislostech Ve dvojici řeší úlohy v pracovním listu</p>	<p>pracovní list internet vyhledávání a vyhodnocování informací dataprojektor grafy věkové pyramidy obyvatelstva ČR vzdělanostní struktura populace</p>

Gymnázium Jiřího Ortena, Kutná Hora

Téma	Výstupy vědomostní <i>Výstupy procedurální</i>	Pojmy	Metody a formy	Poznámky
	obce popíše vývojové změny ve struktuře a funkci sídla			
Česká republika – hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vytvoří časovou osu vývoje českého hospodářství</i> • Popíše hlavní změny ve struktuře ekonomiky po roce 1945 a 1989 • Vysvětlí rozdíl mezi centrálním a tržním hospodářstvím 	transformace ekonomiky kolektivizace konkurence privatizace	Výklad: centrální a tržní principy hospodářství	